63ste Jaargang No. 5022 — DAGBLAD — Dinsdag 28 Januari 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.
REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8, Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.
Uitgeefster en Administratie: Paulus drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38

Men maakt cabinetten in:

Rome; Parijs en Tokio
Ook in Curacao ??
Lie in Haiti

DE GASPERI KOMT TOCH KLAAR.

Naar men verneemt uit Rome, zal de Gasperi toch in staat worden geacht een ministerie te vormen. Hij had nl. twee lange conferenties met de leiders van de communistische partijen en men meent, dat de basis van overeenkomst werd bereikt, waarop Gasperi nu zijn derde opeenvolgende ministerie zal kunnen opbouwen. Over de verdeling van de portefeuilles bericht men, dat het aantal ministeries beperkt zal worden en van negentien op veertien zal worden teruggebracht, door afschaffing van het ministerie voor naoorlogse hulp en van het ministerie voor Italiaanse Afrika en door combinatie van andere ministeries.

Men meent dat de christelijk democraten negen zetels zullen bezetten, de communisten vier, de socialisten vier. (Dit kan niet kloppen met het bericht over een terugbrengen van het aantal zetels van negentien op veertien, daar we er hier nog geteld reeds zeventien zijn. Red.) (Rome, (AP) 28.1).

DE VAL VAN GIRAL.

Uit Parijs wordt nog bericht, dat de communisten verklaren niet verantwoordelijk te zijn voor de val van Girals ministerie, aldus het communistisch b'ad La Humanité. Men is het eens met het programma van Giral en wil alle krachten, die tegen Franco zijn coördineren. (Parijs, (AP) 28.1).

DREIGENDE CABINETSCRISIS.

Voor de tweede maal binnen twee weken is er een dreigende cabinetscrisis in Japan. (Tokio, (AP) 28.1).

DE PAUS EN DE HONGER IN EUROPA.

Uit Vaticaanse kringen wordt gemeld dat Z.H. Paus Pius XII met zeer veel interesse het bericht vernam, dat President Truman, Hoover, Oud President van Amerika, verzocht had opnieuw een reis naar Europa te maken ter bestudering van de

HOOVER

Weer naar den Paus?

voedselsituatie. Men bracht in herinnering, dat de Paus Hoover bij zijn eerste visite lange tijd in audiëntie ontving en hoe kort daarop het beroep op Zuid Amerika volgde om de noodlijdende volkeren te helpen.

Het is niet bekend of Hoover ook deze keer een bezoek zal brengen aan het Vaticaan, doch men weet te berichten, dat een dergelijk bezoek den Paus zeer welkom zal zijn om nogmaals te spreken over de situatie in de vroeger vijandelijke landen. (Rome, (AP) 28.1).

ZIEKTE BIJ DE A.P.-DIENST.

Door de plotselinge ziekte van een der leden van de staf van de Ass. Press' dienst viel het nieuws hedenmorgen voor méér dan een uur uit.

RECHTER ONTVOERD.

Uit Jeruzalem wordt gemeld dat een Britse rechter te Tel-Aviv werd ontvoerd, precies achttien uur nadat ook een bekenden Britsen bankier te Jeruzalem op onverklaarbare wijze was verdwenen.

De autoriteiten hebben onmiddellijk een uitgaansverbod uitgeroepen over 90.000 Joden en hebben den Joodse leiders een ultimatum gesteld om te zorgen dat de twee Britten ongedeerd teruggekeren binnen een vastgestelde termijn. De autoriteiten zijn van oordeel dat de ontvoering geschiedde in opdracht van de Joodse ondergrondse vereniging Irgun Zvai Leumi, teneinde de op Dinsdag bepaalde terechtstelling van een der leden van deze vereniging te voorkomen. Deze executie werd voor onbepaalde tijd uitgesteld op last van den Britsen bevelhebber Baker en op verzoek van den Raadsman, aangezien deze ten behoeve van den veroordeelde, Dov Bela Gruner, bij de Britse „Privy Council" in appèl is gegaan (Jeruzalem, (AP) 27.1).

RUSSISCH ORTHODOXE KERK.

De „Isvestia" vindt de daad van MacArthur om de vertegenwoordiger van de Russisch Orthodoxe kerk in zijn gebied geen pemissie te geven deel te nemen aan een kerk consistorie niet erg sympathiek. (Moskou, (AP) 27.1).

MOSKOU WEET HET.

De Radio van Moskou weet te berichten dat de Verenigde Staten niet van plan zijn hun troepen uit IJsland en Groenland terug te trekken, doch „integendeel al het mogelijke doen om hun basses daar te versterken" als „onderdeel van een algemeen programma voor Amerikaanse militaire maatregelen in het Noordpoolgebied" (Londen, (AP) 27.1).

KONINGIN BEZOCHT BEURS.

De Koningin bracht Maandag een bezoek aan de Amsterdamse effectenbeurs. Nadat Hare Majesteit door het met vlaggen behangen gebouw was rondgeleid, werd zij door de beurs-bezoekers toegezongen (Aneta, 27.1).

JOSÉ VASCONCELOS.

Men nodigde de Mexicaanse philosooph José Vasconcelos uit voor een bezoek aan de republiek van Santo Domingo. In zijn eerste conferentie aan de universiteit van Ciudad Trujillo sprak hij over de Mexicaanse philosophie. Hij begon zijn conferentie met er op te wijzen, hoe hij reeds eerder een bezoek had gebracht aan de republiek Santo Domingo, doch toen was men nog niet zo gelukkig als in deze dagen, hij noemde het een strijd om het bezit, die men moest doormaken.

Komend aan zijn thema begon hij met de opvallende verklaring dat er geen Mexicaanse philosophie bestond, ofschoon dat toch het thema van zijn redevoering was.

Hij liet nl. uitkomen, hoe op de oude scholen in de koloniale tijd in Mexico deThomistische philosophie werd doorgegeven, men leefde op anderen en ook nu nog **niet kent men op het gebied van de philosophie in Mexico de autonomie.**

Men moet wel begrijpen, er waren commentaren op allerlei moderne philosophen Husserl, zoals Heidegger en Dilthey, doch men liep achter de Duitse en Franse philosophie aan en men was niet onafhankelijk, men heeft het nog niet zo ver gebracht. Op het eind van zijn rede liet Vasconcelos duidelijk zijn bewondering blijken voor de moderne Amerikaanse denkers, die personalistisch te werk gaan, zij komen niet tot inzicht langs de strakke weg van het syllogisme doch door beschouwing van het leven op psychologische wijze benaderen zijn de waarde en de inhoud van het leven. De juid toegelichte rede zal nog vervolgd worden door een tweede, met als onderwerp „de coördineerde philosophie" (I.n).

TRYGVE LIE OP BEZOEK.

Trygve Lie arriveerde Zondag te Port-au-Prince, Haiti. Maandag hield hij een pers-conferentie en legde het doel van zijn reis uit: Goodwill. Dinsdag vertrekt hij naar de Dominicaanse Republiek. (Port-au-Prince, (AP) 27.1).

TRYGVE LIE

Reist hij door naar Curaçao?

SPAANSE REPUBLIEKEN.

Gelijk wij gisteren nog als laatste berichten konden mededelen trad het Ministerie van de zgn. Spaanse republikijnse regering in Parijs af, doch berichten uit Parijs melden hedenmorgen, dat de President van deze zgn. republikijnse republiek de heer Giral weer verzocht heeft om een cabinet samen te stellen.

Giral verklaarde na een bezoek aan de President Diego Martinus Barrio dat hij zijn mening aan de President bekend had gemaakt en hem meedeelde, dat volgens zijn opinie er een breed Ministerie moest gevormd worden, waarin als voorzitter zou moeten fungeren iemand die lid is van nationale republikijnse partij. Men had reeds besprekingen met de voorzitter van de „cortes Fernandez Clerigo" (Parijs, (AP) 27.1).

ENGELS-EGYPTISCHE EESPREKINGEN AFGEBROKEN.

Uit Caïro wordt gemeld dat Premier Mahomoud Fahmy Nokrashi Pasha aan de Kamer van Afgevaardigden bekend maakte, dat de besprekingen tussen Egypte en Engeland omtrent de herziening van het Anglo-Egyptische Verdrag van 1936, zijn afgebroken en dat Egypte „de zaak aan de Veiligheidsraad zal voorleggen". Na deze bekendmaking gaven de afgevaardigden met groot gejuich van hun instemming blijk (Caïro, (AP)27.1).

EGYPTE WORDT MODERN.

RESTAURATIE.

De stichting Hearts heeft de som van 500.000 dollar geschonken voor de Restauratie der oude Franciscaanse kerken in Californië (ncwc).

NELSON ROCKEFELLER REIST.

Nelson Rockefeller, Voorzitter van de Amerikaanse Internationale Associatie voor Economische en Sociale Ontwikkeling, kwam gisterenavond per vliegtuig uit Venezuela te Miami aan en vertrok onmiddellijk met bestemming Havana (Miami, (AP)

ROUW IN STOCKHOLM.

Voor het eerst sinds de dood van Koningin Victoria van Zweden in April 1930, waait de koninklijke standaard halfstok op het koninklijk slot ten teken van rouw om de tragische dood van Prins Gustaaf Adolf (Stockholm, (AP) 27.1).

REGERING EN K.L.M. STELLEN ONDERZOEK IN.

Maandag zijn verschillende door de Nederlandse regering en de K.L.M. aangewezen personen per vliegtuig naar Kopenhagen vertrokken, waar Gustaaf Adolf, oudste zoon van den Zweedsen kroonprins, de Noordamerikaanse zangeres Grace Moore en twintig andere personen Zondag zijn omgekomen toen een Dakota-vliegtuig van de K.L.M. op het vliegveld Kastrup neerstortte. Ondertussen heeft Albert Plesman, oprichter en Directeur van de K.L.M. met klem ontkend dat het ongeluk te wijten zou zijn aan overbelasting van het vliegtuig.

„De K.L.M. zal er nimmer aan denken om een vliegtuig te laden boven het door den fabrikant vastgestelde maximum. Het zou gewoonweg misdadig zijn om zulke risico's te nemen in de internationale luchtverkeer. En de beschuldigingen dat de K.L.M. zoiets zou doen zijn eveneens misdadig. Een employee van de K.L.M. zeide aan Aneta, dat de maximum laad-capaciteit van het vliegtuig 12.710 kilogram bedroeg en dat het slechts 12.000 kilogram voerde. Prinses Juliana en Prins Bernhard wier gast Gustaaf Adolf gedurende de afgelopen week is geweest te Soestdijk zonden hun betuiging van deelneming aan de Zweedse Koninklijke Familie (Aneta, Den Haag, 27.1).

HEVIGE GEVECHTEN OP JAVA.

Naar aanleiding van berichten als zouden hevige gevechten zijn uitgebroken te Krijan op 15 mijl ten Zuidwesten van Soerabaia vertrok Van Mook Maandag, vergezeld van de Chef Staf van het Nederlands Indische Leger-Generaal-Majoor Buurman van Vreeden per vliegtuig naar die stad. Antara berichtte Maandag dat de Indonesiërs gedwongen werden uit Krijan te evacuëren toen de Hollanders met een halve divisie, gesteund door hevig artillerievuur, tanks en vliegtuigen de stad aanvielen. De Voorlichtingsdienst van het Nederlands Indische Leger weigerde enig commentaar te geven (Batavia, Aneta, 27.1).

KARDINAAL PREYSING NAAR AMERIKA.

Een van de meest felle bestrijders van het nazisme kardinaal Preysing bisschop van Berlijn zal in de maand Febr. een bezoek brengen aan de Verenigde Staten, hij zal daar de gast zijn van het Amerikaanse episcopaat.

De uitnodiging gaat uit van Mgr. Mc. Nicolaas O.P. van Cincinnati in zijn functie van voorzitter van het National Welfare Conference. Tijdens de oorlog was men in het bezit van oorlog was men in he bezit gekomen van een stuk van een der brieven van kardinaal Preysing, en senator James Mead bracht in Washington openlijk hulde aan de verzetactie van deze kardinaal (ncwc).

KARDINAAL VAN ROEY WAARSCHUWT.

Kardinaal van Roey aartsbisschop van Mechelen waarschuwde de katholieken van België tegen het steeds driester geschrijf der Rode pers. Herhaaldelijk ziet men daarin aanvallen op de geestelijkheid. De Kardinaal betreurde het dat de Katholieken zo onverschillig dit alles maar laten passeren. (ncwc)

het nieuws van vandaag

„De wereld van vandaag kan de wetten van de natuur nog niet beheersen", schreven we gisteren, toen het wrede vuur zonder respect voor prins noch kunstenares in één ogenblik al die mensen doodde, die daar opstegen van het vliegveld van Kopenhagen. De wereld van vandaag laat u het nieuws medeleven van alle landen, vertelt u de droefheid, die er uitgegoten is op de wereld, en men kan medeleven met de droefheid van een prinses weduwe Sybelle, die daar treurt in Zweden, want ook gekroonde hoofden wordt het leed niet gespaard.

Vandaag is er niet veel nieuws, om de simpele reden, dat één der mannen van de AP-dienst plotseling ziek werd en het nieuws een uur en nog langer uit de lucht bleef.

Zoals we gisteren nog konden mededelen, werd Giral in Parijs gewipt, hij is de president van het Ministerie van de zg. Republikeinse regering in ballingschap, levend in Parijs. Misschien zal Franco lachen, misschien ook niet, want de bedoeling schijnt om nog meer groepen, die tegen Franco zijn, te coordineren en nog intenser actie te vragen tegen Franco. De communisten verklaarden, dat zij niet de schuld waren van de val van Giral. Giral mag het nog eens proberen.

De Gasperi komt toch nog klaar, meent men. Zijn ministerie zal ook een breed Ministerie zijn, een cabinet van alle partijen: de overredingskracht van dien man moet wel buitengewoon groot zijn.

In Tokio zit men nu binnen de twee weken reeds voor de tweede maal met de dreiging van een cabinetscrisis; men zoekt daar ook ministers, gelijk op Curaçao? De president van de Verenigde Landen is op reis en gaat een bezoek brengen bij de verschillende leden; hij bezoek nu momenteel Haïti.

Op Java wordt nog hevig gevochten, terwijl toch deze week gemeld werd, dat men tot een accoord kwam over de militaire quaesties. Men zal waarschijnlijk aan de kant der Republikeinen niet alle mensen in ordelijk verband hebben. Men sprak zelfs van een zeven legergroepen, die onafhankelijk trachten „het recht" te laten zegevieren. Men zal de quaestie nog wel weer eens ter sprake moeten brengen op de nieuwe conferentie der commissie-generaal met de leiders der Indonesische republiek.

Uit Nederland wordt gemeld, dat Hare Majesteit de Koningin de Beurs bezocht, een instituut, dat de laatste tijd herhaaldelijk openlijk liet blijken niet geheel tevreden te zijn met de maatregelen getroffen door de regering. Men had de handen niet vrij.

In Suriname spreekt en schrijft men nog over de „benoemingsaffaire"; het blijkt nu wel duidelijk, dat ook de Surinamers op Curaçao de hand hadden in de candidaatstelling

De Parlementaire Commissie gaat verder met haar moeilijke taak.

Caraibische Commissie

Hoe ze werkt

door

JONG-BAW

De groeiende belangstelling voor het werk van de Caraïbische Commissie, hier zowel als in het moederland, bracht ons er toe den Heer Jong Baw die pas van de conferentie terugkeerde, te vragen ons een onderhoud toe te staan.

Zoals bekend mag worden beschouwd heeft hij als zakenman het Caraïbisch areaal vaak bereisd en uit de interviews die hij na zulke reizen toestond, is gebleken, dat hij naast eigen zaken op commercieel terrein ook een open oog heeft voor de sociale en economische problemen van deze gebieden. Zijn benoeming bij Koninklijk Besluit tot lid van deze Commissie kon reeds daarom worden toegejuicht. Dit ter inleiding van ons vraaggesprek.

Door ons gestelde vragen laten wij niettemin bij dit interessant interview gevoeglijk achterwege.

In 1942 werd door de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk gezamenlijk de Anglo American Caribbean Commission opgericht, welke zich in 1945 uitbreidde tot een grotere organisatie door toetreding van Frankrijk en Nederland. De oude naam werd gewijzigd en deze organisatie heet thans „Caribbean Commission".

Doel. De Regeringen van de vier genoemde landen wensen door samenwerking onder en tussen hun gebiedsdelen het economisch en maatschappelijk welzijn van de volken hunner gebiedsdelen te verbeteren. Dit doel tracht men te bereiken conform het bij overeenkomst vastgestelde program dat in overeenstemming is met de grondbeginselen v. d. Charter van de Verenigde Naties.

Bevoegdheden. Zij is een adviserend lichaam en heeft die wettelijke bevoegdheid, die nodig is voor de oefening van haar functies en de vervulling van haar doeleinden.

Functies. Zij zal zich bezighouden met economische en sociale zaken van algemeen belang. En voor het Caraïbische gebied in het bijzonder; landbouw, verbindingswegen, onderwijs, visserij, gezondheid, behuizing, industrie, werkverschaffing, maatschappelijk welzijn en handel.

Vergaderingen. Zij zal niet minder dan twee vergaderingen per jaar houden. Ze is er toegemachtigd vergaderingen bijeen te roepen en te houden waar en wanneer ze mogen besluiten.

Research Council. Deze Raad is een onderdeel van de Commissie om de problemen van de meest uiteenlopende aard te onderzoeken en daarvan rapport uit te brengen. Zij bestaat uit niet minder dan 7 en niet meer dan 15 leden, die benoemd zullen worden door de Commissie, waarbij in het biezonder op hun wetenschappelijke bevoegdheid gelet wordt.

Deze Raad is weer verdeeld in comité's, waarvan ten minste een lid van elk Onderzoek Comité lid moet zijn van de Raad. Momenteel bestaat de Raad uit vijf comité's.

West Indian Conference. Zij behandelt vraagstukken van algemene aard alsmede sociaal-economische problemen. Zij is niettemin een hulplichaam van de Commissie. Ieder territoriaal gouvernement heeft het recht naar iedere zitting niet meer dan twee afgevaardigden en zoveel adviseurs als het nodig mocht achten, te sturen. De zittingen van deze conferentie bieden de gelegenheid zaken van algemeen belang te bespreken en verschaffen de leden de gelegenheid de Commissie van advies te dienen.

Volgens de overeenkomst van de Commissie zal zij ten minste om de twee jaren „de conferentie" bijeengeroepen. De plaats van iedere zitting moet in een van de gebiedsdelen zijn. De Voorzitter van de Conferentie zal de voorzitter zijn van de nationale afdeling van de Commissie in wier gebied de zitting gehouden wordt.

Biezonderheden. Van de Caraïbische Commissie zijn reeds vele rapporten in boekvorm verschenen, die diverse problemen behandelen, welke parallel lopen met de onze en nu meer dan ooit actueel zijn.

Deze Commissie is geen politieke organisatie en haar bemoeiing gaat niet verder dan de bevordering van wetenschappelijke, technologische en economische ontwikkeling in het Caraïbische gebied. Wederzijdse problemen worden behandeld door het gebruik van bestaande bronnen ter vergemakkelijken en coöperatieve grondslag, waardoor dubbel werk wordt vermeden. Haar doel en dienst staat duidelijk in verband met een wereld van vrede met uitsluiting van alles wat naar politiek riekt.

Het centraal secretariaat is van 1 Januari 1947 af gevestigd te Port of Spain. De bezetting van het kantoor bestaat uit 27 man, w.o. een Algemeen Secretaris, een administrateur, een bibliothecaris, vijf translateurs en zes stenografen.

(De Surinamer).

30.000 VAN CURAÇAO VOOR INDISCH INSTITUUT

Naar wij van den heer J. M. A. Wynaendts van Resandt van het Indisch Instituut vernemen, heeft hij gedurende zijn verblijf op Curaçao kans gezien een bedrag van 30.000 gld. (Cur. crt.) voor het Instituut te verzamelen.

Van vijftien ingezetenen ontving hij de mooie gift van duizend gulden. De heer Wynaendts van Resandt verwachtte zelfs nog meer. Dat zijn verwachtingen niet beschaamd mogen worden! Het doel is financiële steun ten volle waard. Als aardige biezonderheid vertelde de heer Wynaendts van Resandt nog, dat het Indisch Instituut te Amsterdam duizenden aanvragen uit de kampongs in Indonesië heeft ontvangen voor......... een portret van Hare Majesteit de Koningin.

(„De West").

CURAÇAO

DE PARLEMENTAIRE COMMISSIE HEEFT KENNIS GEMAAKT MET CURAÇAO.

Alvorens met haar bezoeken een aanvang te nemen, heeft de commissie bij Zijne Excellentie den Gouverneur haar opwachting gemaakt. Na deze kennismaking met den landvoogd stond er een boottocht door de haven op het programma. Om precies negen uur 's morgens vertrok het illustere gezelschap, waarin zich behalve de commissie-leden ook bevonden de heren F. J. J. Corver, M. F. da Costa Gomez, E. Jonckheer, alsmede havenmeester Cadieres en griffier Van Weel met het jacht van den Gouverneur naar het Schottegat.

Bij het vertrek wuifde de Gouverneur het gezelschap na van het Gouvernementsplein uit op hartelijke wijze. De verschillende dokken en havenwerken werden bezocht, waarna de steven werd gewend naar het Isla-terrein.

Ter ontvangst waren bij de landingspier aanwezig de heren Ir. Noorduyn, directeur van de C.P.I.M.: Troost, Driebergen, Ehrlich en Nijhoff. Auto's stonden gereed, en het gehele fabriekterrein werd bezocht. Ook werd een cracking plant met aandacht in ogenschouw genomen, waarbij de heer Euwe de nodige toelichting verschafte.

Daarna werden de verschillende kampen, nl. het Barbadoskamp, Surinamedorp en het Portugezenkamp, bezocht, waarbij de heren dus een indruk konden opdoen van de sociale voorzieningen van de oliemaatschappij. Nu werd teruggereden naar het Rustenburg-hofje, waar het prachtige zwembad is, waar de heren zich konden laven aan koele dronken en rijpe mispels.

Alle bovengenoemden hebben vervolgens aangezeten aan een door den heer Noorduyn en Zijne echtgenote te hunnen huize aangeboden lunch. Een woord van lof voor de hartelijke en ongedwongen wijze, waarop het echtpaar Noorduyn met echt Hollandse gastvrijheid het gezelschap heeft onthaald en onderhouden. De heer Noorduyn hield tijdens de lunch een korte toespraak, waarin hij de heren hartelijk welkom heette en een overzicht gaf van de ontwikkeling van het C.P.I.M.-bedrijf. Hij memoreerde de samenwerking tussen de vele nationaliteiten, die onder het personeel van de C.P.I.M. zijn vertegenwoordigd, waardoor mogelijk werd, dat dit bedrijf, een der grootste ter wereld, een zeer substantiele bijdrage heeft kunnen leveren bij de oorlogsinspanning.

De Voorzitter van de Parlementaire Commissie, de heer Mr. G. C. J. D. Kropman, beantwoordde dit woord van welkom op de hem eigen sprankelende wijze, waarbij hij namens de Commissie duidelijk liet uitkomen, dat dit wereldbedrijf de volle belangstelling genoot. Dit bedrijf, zo zeide hij, is niet alleen een sieraad voor de Nederlandse Antillen, maar voor het gehele koninkrijk. De sociale voorzieningen hebben indruk gemaakt op het gezelschap en de C.P.I.M. zal zeker nog veel bijdragen tot de welvaart van dit eiland, aldus de heer Kropman, die tenslotte eindigde met een woord van dank voor het copieuze onthaal.

Gistermiddag bracht het gezelschap, mede met de heren Dr. Ph. Maal en E. Römer, bezoeken aan Zaquito, waar Pater Brada de bezoekers rondleidde, en aan het Sanatorium, alwaar de geneesheer-Directeur Dr. Van Raalte zijn inrichting aan het gezelschap toonde. Het programma van deze dag werd besloten met een bezoek aan het St. Elisabethsgasthuis, waar Pater Hulsman de bezoekers op hartelijke wijze ontving.

In verband met een opmerking van de Amigoe, namelijk dat een conferentie met de Raad van Bestuur niet op het programma zou zijn geplaatst, kan de heer I. Bloch, persgedelegeerde, mededelen, dat deze conferentie wel degelijk gehouden zal worden, en wel vermoedelijk Woensdag op May Eve, het buiten van den heer J. A. Correa, lid van de Raad van Bestuur.

Men schrijft ons:

Nu de Parlementaire Commissie haar werkzaamheden op Curaçao is begonnen moet mij een opmerking van het hart.

Bij de samenstelling van het programma heeft men niet verzuimd om de Parlementaire Commissie een idee te laten krijgen van het onderwijs op Curaçao. Althans dat meent men. Het is natuurlijk heel leuk van de samenstellers van het programma om de Parlementaire Commissie al onze Mulo-scholen te laten zien en één Lagere School nl. de Willem de Zwijgerschool.

Ik wil nu openlijk de vraag stellen: „Waarom mag de Parlementaire Commissie niet naar de buiten scholen?"

Ik zal het antwoord van de samenstellers van het programma niet afwachten, maar ben zo vrij om te veronderstellen dat dit opzettelijk geschiedde.

Komt de Parlementaire Commissie op zo'n buitenschool dan volgt zeer waarschijnlijk de vraag waarom de buitenscholen zoveel kwekelingen tellen. Men zou dan als antwoord moeten zeggen dat op Curaçao niet zo zeer de bevoegdheden van den onderwijzer zijn salaris bepalen als wel de plaats, de school, waarop hij staat. Op de buitenscholen kunnen dus nooit hogere bevoegdheden geplaatst worden, zonder dat betrokkenen er de dupe van worden.

Men is misschien niet van plan ruiterlijk tegenover de Parlementaire Commissie te erkennen dat deze Onderwijs-regeling zozeer verouderd is dat ze niet meer past in deze tijd, waarin ieder individu hunkert naar een betere ontwikkeling.

Ik hoop dat de Parlementaire Commissie deze regels onder de ogen krijgen en op eigen initiatief enkele buitenscholen bezoeken en dat deze bezoeken mogen leiden tot het wijzigen van de bestaande regeling waarbij de onderwijzer betaald wordt naar zijn bevoegdheden en niet naar de plaats waar hij staat. Dit zal tot gevolg hebben dat ook het buiten-kind beter onderwijs kan genieten.

Tot slot hopen wij dat de Parlementaire Commissie van al dat gedraai niet draaierig wordt.

Met beleefde dank aan de Redactie voor de verleende plaats ruimte.

Argus.

PARLEMENTAIRE COMMISSIE.

De Parlementaire Commissie Suriname en de Nederlandse Antillen zal gaarne Besturen van organisaties alsmede particuliere personen ontvangen, wanneer deze daartoe de wens te kennen geven, en voor zover de beschikbare tijd zulks toelaat.

Het Secretariaat van de Commissie is gevestigd te Pasanggrahan, Parera, tel. 1427. Men kan zich wenden tot den secretaris, den Heer Mr. M. E. F. A. de Nerée tot Babberich en tot den Heer Ph. J. Evertsz, tel. 1105, vanwege den Gouverneur aan de Commissie toegevoegd.

PROGRAMMA DER BESPREKINGEN VAN DE PARLEMENTAIRE COMMISSIE.

Dinsdag 28 Januari 1947.

8 uur besprekingen met het bestuur van de Rooms Katholicke Partij; 9 uur idem het Volks Comité, 10 uur idem de Democratische Partij. 11 uur besprekingen met den Heer van Eyck. 11.30 uur idem J. H. Sprockel en Pater Moh'mann O.P. 12 uur Bespreking met Dokter W. Maal. 14.30 uur idem Commissie tweede District (leden onbekend). 15.30 uur idem Commissie derde District (leden onbekend).

Woensdag 29 Januari 1947.

8 uur Bespreking met de Staten Fractie van de Democratische Partij. 9 uur idem R. K. Partij, 10 uur bespreking met den Heer Statius Muller A.G.

Om 10.45 uur gaat de commissie naar den Pro-Vicaris Apostolicus van Curacao. Den HoogEerwaarden Pater Galle O.P.

Om 14.30 uur gaat de commissie naar Dominee Steenstra.

Om 15.30 uur idem Dominee Eldermans, om 16.30 uur idem de Raad van Bestuur.

RECEPTIE.

Gisteravond werd in het huis van den Gouverneur een receptie gehouden ter ere van de Parlementaire Commissie. Er heerste een hartelijke en ongedwongen geest. Jammer dat het bezoekersaantal niet zo groot was als gebruikelijk: te weinig ook waren de landskinderen naar deze plechtigheid getogen.

BEZOEK.

Gistermiddag bezocht de Apostolisch Vicarius van het Missiegebied van de Rio Hacha ons eiland Curaçao voor enkele uren. De waardige Capucijner bisschop uit het land der Indianen bezocht den Provicarius Apostolicus, den Hoog Eerw. Pater Constant Gallee O.P.

BOTER BIJ DE VIS.

Bij gelegenheid van het twintig jarig bestaan van de telefoondienst stelden we de vraag, hoe hoog op de opbrengsten waren van deze dienst. De jongste Curaçaose Courant geeft daarop het antwoord. In de maand December verdiende men 75.737 gulden tegen 38.434 gulden over de zelfde maand van het vorig jaar. De gehele opbrengst voor het jaar 1946 is 319.715 gulden tegen 277.989 in het jaar 1945.

„J.P.F." OP POLITIEK TERREIN.

In „de West" van 24 Januari jl. zien we, hoe de verenigingen „J.P.F." en „Suriname" zich op politiek terrein begaven en aan de Staten van Suriname voorstelden, om de heer J. Ferrier als vertegenwoordiger van Suriname in Nederland voor te stellen, indien Lou Lichtveld deze baan niet ambieert.

ARUBA

MEDISCHE HULP.

Dr. O. Polanen heeft zich te Aruba gevestigd als oog-arts en zijn jongere broeder D. Polanen als tandheelkundige.

De heer Hans Fernandes kwam de afgelopen week ook op Aruba als apotheker-assistent.

SURINAME

BENOEMINGS-AFFAIRE IN DE STATEN.

De benoemingsaffaire hield ook de Surinaamse Staten bezig. Hier volgt het verslag volgens „de West":

Jong Baw over de quaestie Lim A Po.

Spreker wijst er op, dat de Heer Lim A Po geen mandaat had van het College om besprekingen te voeren met den Minister en zeker niet over onderwerpen als omschreven in het bewuste telegram.

Vóór hij dit deed, had hij zich in verbinding moeten stellen met het College.

De Heer Jong Baw stelt vast, dat het algemeen verspreide bericht, dat de Heer Lim A Po een geheime opdracht had van de Staten, onjuist is.

Spreker is het niet eens met de toegedachte positie van den vertegenwoordiger van Suriname nl. dat hij geheel vrij zal staan tegenover de Staten.

Ook is hij van mening, dat de procedure van de benoeming strijdig is met het streven naar zelfstandigheid.

Den Gouverneur staat het namelijk vrij uit de drie candidaten te benoemen wien hij wil en is niet gebonden.

Hij behoeft niet te kiezen den persoon, die als nummer een staat op de lijst.

De Voorzitter deelt mede een telegram te hebben ontvangen van den Heer Lim A Po waarin hij hem mededeelt, dat, een brief inhoudende een uiteenzetting zal volgen.

(De Heer Ferrier merkt op, dat hij van de inhoud van het schrijven van de verenigingen „J.P.F." en „Suriname" vóór de vergadering geen kennis droeg).

De la Fuente prijst Lim A Po.

Spreker vraagt aan den Heer Jong Baw of hij de handeling van den Heer Lim A Po afkeurt.

De Heer Jong Baw bevestigt dit.

De Heer de la Fuente zegt, dat ieder Lid van dit College besprekingen mag voeren waar en met wien dan ook zonder mandaat, mits hij niet namens het College spreekt.

Spreker onthult, dat de besprekingen hebben plaats gehad op uitnodiging van den Minister en dat hij de bewijzen hiervan heeft.

Hij noemt den Heer Lim A Po een groot man voor wien hij zijn hoed afneemt. De Heer de la Fuente deelt ten slotte mede, dat de Nationale Partij „Suriname" staat achter den Heer Lim A Po.

Recht op een verklaring.

De Heer Findlay is blijde, dat de de Heer Jong Baw de quaestie heeft aangeroerd waardoor er een reactie gevolgd is van den Heer de la Fuente.

Het publiek had recht op een verklaring. Thans heeft men kunnen constateren, dat er niets geheimzinnigs plaats vond en dat de Staten even zuiver staan als zij altijd gestaan hebben.

NAAR SANTO DOMINGO.

Op de sociale week te Santo Domingo zal ook, zoals we melden Suriname vertegenwoordigd zijn. Men heeft als afgevaardigden voor Suriname aangewezen Pater Albrink de bekende Indianen kenner en de journalist Morpurgo van het blad „Het Nieuws".

PATER HELMER C.SS.R.

Den Surinamers zeer bekende Pater Helmer, schrijver van het boek dat Nederland zeer beroemde „**Er is nog veel te doen**" zal naar Nederlands Indië afreizen als aalmoezenier van de troepen.

UIT DE PERS

HOLLYWOOD ONTDEKT ENGELAND.

Beminnelijke „Miniver" en „giftig" „Gaslicht".

Nu zijn er dan, de Amerikaanse films van de acht grote maatschappijen, en de witte plek op de filmwereldkaart van de Nederlandse bioscoopbezoekers, die Hollywood heet, zal in de loop der weken weer kleur en relief verkrijgen. Ons filmbeeld zal volediger worden, aangevuld met het werk uit de grootste productiecentra, dat wij voor een afgeronden kijk op de filmzaken Intussen zijn wij verrijkt en vaak verrast door een verrijkte schat van filmervaring uit Europese landen: Zwitserland, Zweden, Denemarken, Italië en vooral Engeland met zijn snel groeiende, naar het uiterlijk en naar het innerlijk volwassen geworden nu eenmaal niet kunnen missen. tijd. filmindustrie, die misschien nog het meeste heeft bijgedragen tot een critischer en bewuster filmappreciatie in deze na-oorlogs-

De twee beste Amerikaanse films die wij a.s. week in Amsterdam zullen kunnen zien, hebben Engelse onderwerpen en spelen op Engels grondgebied, en terwijl William Wyler's 'Mrs. Miniver' (City) naar het boek van Jan Struther even Engels smaakt als plumpudding en Lipton's Tea, bleef George Cukor's Victoriaanse thriller „Gaslight" (Alhambra) op en top England made in Hollywood. Deze laatste film verbeeld een nogal griezelige historie in een onheilspellend Londens herenhuis, waarin een jonge vrouw door haar echtgenoot wordt gevangen gehouden teneinde haar langzaam maar zeker krankzinnig te maken. Meesterlijk heeft Ingrid Bergman deze rol opgebouwd, met talloze fijne schakeringen tussen het schuchter ontwakende wantrouwen en de laatste afgrijselijke zekerheid, een actrice aan wier volledige discipline iedere spier van lichaam en gelaat gehoorzaamt, teneinde ook de subtielste emoties voor het strenge cameraoog te helpen uitbeelden. In de eerste plaats is „Gaslight" dus een echte speelfilm (Charles Boyer als de schurk in quaestie, Joseph Cotten, Angela Lansbury, Dame Mae Whitty assisteren Miss Bergman) Ster No. 2 van het ensemble is de sfeer, de onmisbare medespe'er van iedere goede thriller. Met al het raffinement van Hollywood heeft George Cukor het oude Londense huis na een schijndood van vele jaren, volgende op een moord, tot luguber leven gewekt. Weer ruisen de portières van fluwee! en zware zijde, weer spelen licht en schaduw op het trijp van grillige canapé's en op sombere lambrizeringen, wederom ontvlamt het gaslicht sissend in matglazen coupes: Gaslicht, dat het brein van de jonge vrouw a's in een angstdroom dreigt te vergiftigen. Deze film is technisch áf, zij is uitstekend opgebouwd en, hoe huiveringwekkend ook qua intrigue, in de eerste plaats is zij onderhoudend, „good entertainment".

„Mrs. Miniver" echter ontroert. Met grote toewijding heeft Wyler, één der beste krachten van Hollywood, een stukje Engeland opgebouwd, dat in 1942, toen de film werd gemaakt, zeker een bijdrage is geweest tot meerder begrip overzee voor de oorlogservaringen van Engelands burgerij. Walter Pidgeon, Teresa Wright, Henry Travers, Dame Mae Whitty spelen veelsoortige bewoners van een Engels dorpje tijdens het eerste oorlogsjaar. Greer Garson (hier bekend uit „Goodbye, Mr. Chips") beeldt de buitengewoon minzame Mrs. Miniver uit, terwijl haar echtgenoot Richard Ney opvalt in een mooie creactie van de jonge Miniver, wiens ontwikkeling van Oxford-student tot militair vlieger, van jongmens tot man wij medebeleven. Vlot en vloeiend, maar vooral teder, evenwichtig, beurtelings gevoelig en verfrissend humoristisch, voornaam en discreet laat deze film in iedere scène mede zien wat áchter de beelden ligt, de werkelijkheid achter de vorm der verschijningen, de bijna allegorische deugden van moed, beleid, trouw en... charme. Er zijn vele gespannen momenten (de kinderen in de schuilkelder; de boottocht der burgers naar Duinkerken). Doch wat ons bijblijft na het zien van „Mrs. Miniver" is uiteindelijk de geur van de Engelse roos, een roos uit de broeikassen van Lady Beldon of één uit het stationstuintje, gecultiveerd in de stilten tussen de bombarmenten, schoon en beminnelijk evena's deze film.

Ellen Waller
(Alg. Handelsblad.)

De Heer en Mevrouw

J. BRION — de JONGH

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun dochter

VIOLA ANGELA

Curacao, 27 Januari 1947

Die twee van Barbados

Een sneeuwbal, half gesmolten...

Toen ik student was, had ik een vriend: David Lofty uit Bridgetown, Barbados, West-Indië. David was student in de theologie te Oxford.

David was een boom van een kerel en een aardige vent, die zich voor alles interesseerde. Hij had volmaakte manieren en bezat een zekere rustige waardigheid. Zijn grootvader was nog slaaf geweest op een suiker-plantage. David schaamde er zich niet voor „want", zei hij, „zijn ziel was vrij".

Op mijn kamer hing een plaat van J. B. Jongkinds schilderij: „Bij Rotterdam". Die beeldt het begin uit van de beroemde pijpentocht op de schaats, de tocht van Rotterdam naar Gouda en helemaal terug met ongebroken Goudse pijpen. Rechts ligt de blanke sneeuw op de weilanden. Links staan enige kale bomen in de sneeuw. David had nog nooit sneeuw of ijs gezien en toen hij de plaat zag, werd hij diep geroerd. „Wat is sneeuw"? vroeg hij. Waar komt het vandaan en hoe ziet het er uit?"

„Sneeuw, David", zei ik, „is wit, witter dan het witste papier en zelfs nog witter dan jouw tanden". David grijnsde en liet de witste tanden zien die ik ooit gezien heb. En toen moest ik hem alles vertellen van sneeuwballen, sneeuwpoppen, glijbanen en sleeties. Het interesreerde hem geweldig en hij hield niet op met vragen.

„En kan je schaatsenrijden?" vroeg hij. „En wat is dat eigenlijk?" Ik moest het hem voordoen in de kamer en hij probeerde het na te doen. Dat was een koddig gezicht. En aldoor keek hij naar dat winterlandschap op die Hollandse plaat. „Hoe heb je schaatsenrijden geleerd?" vroeg hij. „Dave", zei ik, „ik leerde het achter een stoeltje, toen ik vijf jaar was en toen ik zes was, reed ik zonder stoeltje. Toen ik zeven was reed ik aan een stok met mijn vader en moeder, toen ik achttien was legde ik op met een meisje". David schrok, ik had het vrij in het Engels vertaald en hij begreep het verkeerd.

„Nee, Dave", zei ik, „je snapt het niet, old boy. Weet je wel dat veel Hollanders een vrouw zoenen op het ijs?"

David schrok weer en trok een ongelovig gezicht. „En toch is het zo, Dave", zei ik, „op het ijs ontdooit iedere Hollandse jongen en ieder Hollands meisje, en dan vinden ze elkaar sneller dan anders.

„Ik heb eens gehoord dat Hollanders erg zindelijk zijn", zei David, „is dat zo?" „Zindelijk", zei ik" bij ons verven ze de bomen wit". „Onmogelijk en fantastisch", zei David. „Toch is het waar", zei ik, „voor de boerderij van mijn grootmoeder stond een rij linddebomen en die waren tot een hoogte van vier voet witgeverfd, dat stond netjes en was goed tegen de rupsen. En als het wit van de bomen wat vuil werd, ging het dienstmeisje 's Zaterdags met grote houten schoenen aan, de bomen schrobben". „Stel je voor dat je op Barbados met houten schoenen aan, de bomen schrobde", zei David. En hij brulde van het lachen en rolde met zijn ogen, zodat ik alleen het wit zag.

Als wij terugkwamen van het voetbalveld en hij dorst had, bestelde David één leeg glas, één glas bier en één glas limonade. Dan schonk hij het lege glas half vol bier en vulde het aan met limonade. Dat noemde hij een dash. Probeert u het maar eens, het smaakt niet slecht.

Later heb ik David helaas uit het oog verloren. Ik hoop, dat hij bisschop van Barbados is geworden.

Aan mijn ouden vriend David Lofty werd ik herinnerd toen ik de geschiedenis van Persil las in Leslie Karks buitengewoon mooie bundel vliegverhalen van de R. A. F.: The Fire was Bright (Londen, Mac millan & Co.) Persil was frontschutter aan boord van een „Stirling". Met de eigenaardige omkerende humor van den Engelsen soldaat hadden zij deze van Barbados, West-Indië, Persil genoemd.

Ik laat nu Leslie Kark zelf aan het woord.

„Persil vertelde het eskader niet en hij bekende het nauwelijks aan zichzelf dat sneeuw het sterkste motief geweest was, dat hem naar Europa gebracht had. Sneeuw! Hij wilde terugkeren naar zijn bungalow op Barbados en zijn oude moeder en zijn zusje Ruby, die hem guave gelei zond en ook cake die nog smaakte aan de keukenrook, kunnen vertellen, dat hij de sneeuw had aangeraakt en dat ze wit en zacht was.

Op een dag had de hele bemanning met Persil Wilberforce Day gevierd. Wilberforce was de man die de West-Indische slaven bevrijdde en zijn dag wordt nog steeds door de negers gevierd. Ter ere van Wilberforce en Persil waren ze allemaal met hem meegegaan. Op de terugweg zong Persil voor zijn makkers een calypso, een geïmproviseerd lied dat zijn diepste verlangens uitdrukte naar een bungalow, een radio, een gitaar, een banjo, een piano, een tweezitterje, een telefoon en een knap meisje dat Dorothy moest heten en hem Santido moest noemen.

Dan zouden ze samen naar de stad rijden en dan zouden de mensen denken dat de burgemeester er aan kwam.

„I want to buy a bungalow,
Install a brand-new radio,
I want a guitar, a banjo, a C flat [piano,
To practise calypsoes.

And I want a two-seater motor- [car
And a little boy to answer the [telephone,
For when I drink my rum and [tumble down
Nothing al all will frighten me.
That's why I must wed a pretty [dame.

She'll be Dorothy by name.
When I lie in bed she'll scratch [my head
And call me Santido.
When we get in our car and ride [to town,
You'll think the Mayor is coming [down".

Toen de mannen bij het hek van het vliegveld kwamen 's avonds laat, zongen ze de laatste regel zo hard ze konden: „You'll think the Mayor is coming down".

Met zijn electrische toorts keek de schildwacht naar de indentiteitsbewijzen. Dan keek hij naar Persil en zei: „Jij bent O.K. Als ik een gezicht zie, dat ik niet kan zien in de verduistering, weet ik wel dat jij het bent".

In een December nacht vloog Persil als frontschutter van een bommenwerper naar Duitsland. Het doel was Krefeld. Te Krefeld gebeurde er wat. Zwaar afweergeschut nam een stuk van de linkervleugel van de „Stirling weg en verminderde het draagvermogen. Toen kwamen er twee Junkers 88 die de „Stirling" aanvielen. Er vlogen kogels door de vloer tussen de voeten van Persil en namen een stuk van zijn venster weg. De aanval werd afgeslagen, maar op slechts drie motoren ploegde de bommenwerper door een sneeuwstorm boven de Noordzee. Bijna bevriezende door de binnenstromende stormwind, bleef de zwarte schutter in zijn toren, aldoor de donkere delen van de hemel afzoekende. Nu en dan zwierven zijn ogen naar de sneeuwvlokken waar het maanlicht op viel als ze naar binnenvlogen om zich neer te zetten op zijn helm, zijn handschoenen, zijn gezicht en zijn benen.

De „Stirling" landde op een onbekend vliegveld. Daarna kwam de ondervraging. Terwijl de bemanning rondom de tafel zat, was het gezicht van den neger vol bewondering. Hij schonk weinig aandacht aan het verslag vol bekwaamheid, volharding en moed, dat door de leden van de bemanning werd gegeven. Ook niet aan het compliment dat hij kreeg over de manier waarop hij de nachtjagers op een afstand had gehouden. Persil keek naar zijn schoot en in zijn schoot, verborgen door het tafelkleed van rood laken, waren zijn holle handen. Daarin lag een sneeuwbal, half gesmolten. Hij keerde hem om en om, en van de ene palm in de andere, en lette niet op het water, dat langs zijn handen en kleren droop".

H. G. De Maar.

„Pen Gun".

TAAK EN STERKTE VAN HET LEGER.

Geen gewapende vrijwillige formaties.

In de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer betreffende de oorlogsbegroting deelt de Minister mede, dat hij als toekomstige taak voor de Koninklijke landmacht ziet:

a) deelneming, waar ook ter wereld, aan de uitvoering van gemeenschappelijke acties, binnen het kader der Verenigde Naties, met een operatief orgaan van zodanige sterkte als redelijkerwijze van Nederland mag worden verlangd;

b) beveiliging van het eigen grondgebied tegen strategische overvallen;

c) beveiliging van het eigen grondgebied tegen luchtaanvallen;

d) beveiliging van Nederlandse en geallieerde verbindingslijnen te land;

e) binnenlandse handhaving van orde en rust.

De indruk, dat de huidige legerorganisatie te groots zou zijn opgezet, berust naar de mening van den Minister op een minder juist inzicht in de taken, die aan het leger waren en zijn toevertrouwd.

De getalsverhouding tussen het aantal officieren, onderofficieren en manschappen der zich in Nederland, Engeland, Duitsland, Nederlands Indië, Suriname en Curaçao bevindende onderdelen bedroeg op 1 October 1946: 6.617 officieren, 19.438 onderofficieren, 91.333 minderen.

Het aantal troepen der Koninklijke landmacht, dat zich 1 Januari jl. in Indië zou bevinden, bedraagt ongeveer 2100 officieren, 3900 onderofficieren en 41.000 minderen.

Wat het Vrouwen Hulpcorps betreft, zegt de Minister, dat dit een onmisbare taak vervult in de oorlogsorganisatie, daar voor verschillende functies vrouwelijk personeel, bij uitstek geschikt is en vaak geschikter dan mannelijk personeel, terwijl het ongewenst is vrouwelijk burgerpersoneel in militaire staven en eenheden in te delen.

Buiten leger, vloot en politie behoren, naar de regering meent, geen gewapende formaties te bestaan, zelfs niet wanneer deze verklaren zich onvoorwaardelijk achter de regering te stellen. Wel wordt overwogen in de toekomst bij het eventueel oproepen van dienstplichtigen voor binnenlandse orde-handhaving het element van vrijwilligheid een rol te doen spelen.

Voor deelneming aan de bezetting van Duitsland zal het mogelijk zijn in de tweede helft van 1948 een contingent dienstplichtigen te bestemmen.

Naast grote waardering heeft de Minister ook bezwaren tegen leiding en opzet van de Pen Gun. Hij heeft in verband daarmede maatregelen getroffen om hierin op korte termijn verandering te brengen. Het ligt in zijn voornemen de geestelijke inhoud te doen bepalen door een college, waarin de verschillende stromingen in ons volk vertegenwoordigd zijn door personen, die het leger en den soldaat een warm hart toedragen. Tevens is de Minister doende een wijziging in de samenstelling van de redactie tot stand te brengen.

Voor wat betreft de aan de militairen te verstrekken lectuur stelt de Minister zich op het standpunt, dat het weren uit de kazernes van dagbladen en andere geschriften in het algemeen niet juist is. Het is evenwel de plicht van de commandanten uit de militaire gebouwen te weren alle lectuur, die ondermijnend is voor de tucht, het gezag of de moraliteit, alsmede van die, welke een beledigende of opruiende inhoud heeft.

Wat de opmerking betreft over het militaire blad „Pen Gun" het is ons niet duidelijk waar men op doelt, wel hebben wij zelf bemerkt, dat men niet altijd weet wat rasgevoeligheid is en werden we zelf genoodzaakt een artikel helemaal om te bouwen.

NATIONALE OMROEP?

Het wordt tijd, dat men zich afvraagt waarheen men eigenlijk wil met de „nationale omroep".

Voor de „staatsomroep" loopt niemand warm. En dat er naar een maximum van samenwerking dient te worden gestreefd om wat maar enigszins kan — ook ter bezuiniging — gezamenlijk uit te zenden, is eveneens in confesso.

Maar wij voor ons hebben tot nu toe vergeefs uitgezien naar een behoorlijke begripsbepaling in zake „nationale omroep".

Daarom trof ons te meer een uitlating in de „Nieuwe Nederlander", niet geheel ten onrechte ooit gequalificeerd als het „enfant terrible" der Partij van den Arbeid.

De redactie is niet te spreken over de behandeling der radioquaestie tijdens het debat over de Onderwijs-begrotingen. Niet alleen dat er geen tijd genoeg voor beschikbaar bleek, maar de P. v. de. A.-fractie was er niet in geslaagd de verschillen ten aanzien van het radio-beleid in eigen boezem tot een oplossing te brengen, zodat zij geen positieve leiding kon geven.

Het is nl. zo, dat men in brede socialistische kringen met het bezit van de Vara voorlopig zou willen volstaan en van verderreikende wenselijkheden afzien.

Maar dit blijkt de „Nieuwe Nederlander" allerminst naar de zin. Na een veeg uit de pan aan de Vara, die „onder één deken ligt met de andere omroepverenigingen met welke zij thans in zee gaat en trouwens na de bevrijding voortdurend gemene zaak heeft gemaakt", waarschuwt de redactie:

Het is een ernstige vergissing te menen, dat men er is, wanneer men als organisatie maar de vrijheid krijgt het socialistische getuigenis in de aether te laten horen. Dat is particularistisch en liberalistisch gedacht. Men moet met niet minder genoegen nemen dan dat het democratische socialisme zijn stempel zal drukken op de nationale cultuur en daarom moet men op een omroepbestel aanstuwen, dat daaraan beantwoordt. En dat moet men niet, wanneer men als hoogste ideaal blijft zien, dat men de eigen zaken in een eigen organisatie mag regelen.

Wanneer in dit citaat de term „nationale omroep" een bij de notoire voorstanders gangbare omschrijving heeft gevonden, zouden wij er niet van opkijken, als men in het katholieke kamp, waar enkele organen nog steeds ijveren voor het moeilijk definieerbare instituut, de geestdrift wat zag bekoelen. (Msb.)

Bekendmaking.

I Als prijs waartegen de navolgende levensmiddelen op het Eiland Aruba ten hoogste mogen worden te koop aangeboden, verkocht of geleverd vast te stellen:

A. IN DEN KLEINHANDEL:

1. Boonen, alle soorten, per ½ Kg	f	0,48
2. Maismeel: alle merken (per zak van 90, 98 en 100 Amer. Lbs.) per ½ Kg	„	0,15
idem : idem (idem per ¾ Kg (cana)	„	0,22½
3. Mais: alle soorten, per ½ Kg	„	0,15
idem idem per cana	„	0.30
4. Melk in blik: Evaporated, per blik van 48/14¼ oz	„	0.37½
idem idem „ „ „ 96/6 oz	„	0,19
idem Condensed, „ „ „ 48/14 oz	„	0,50
5. Reuzel in blik: per ½ Kg uitgewogen	„	1,10
6. Rijst: alle soorten, per ½ Kg	„	0,37
7. Soda Beschuit: alle soorten, per blik v. 5 Aemr. Lbs.	„	4,50
8. Split peas: alle soorten, per ½ Kg	„	0,35
9. Tarwemeel: alle soorten (uitgezonderd merk „Super-Quaker) per ½ Kg	„	0,17½
idem merk „Super-Quaker", per ½ Kg.	„	0,19

B. IN DEN GROOTHANDEL:

1. Boonen: alle soorten, per zak van 100 Amer. Lbs	f	37,75
idem : alle soorten, per zak van 40 Holl. Kg	„	30,95
2. Maismeel: alle merken, per zak van 90 Amer. Lbs	„	10,82
idem : alle merken, per zak van 100 Amer. Lbs	„	12,10
3. Mais: alle soorten, per zak van 40 Holl. Kg	„	9,75
4. Melk in blik: Evaporated, per kist van 48/14¼ oz blikken	„	15,75
Melk in blik: Evaporated, per kist van 96/6 oz blikken	„	16,05
Melk in blik: Condensed, per kist van 48/14 oz blikken	„	21,92
5. Reuzel in blik: alle merken, per blik van 47 Amer. Lbs	„	46,00
6. Rijst: alle soorten, per zak van 46 Kg	„	32,75
7. Soda Beschuit: alle soorten, per karton van 6 blikken	„	21,50
8. Split peas: alle soorten, per zak van 100 Amer. Lbs	„	25,25
9. Tarwemeel: Merk „Super-Quaker", per zak van 100 Amer. Lbs	„	15,28
idem : alle andere merken, per zak van 100 Amer. Lbs	„	13,65

II. Te bepalen dat deze Beschikking in werking treedt op den 21sten Januari 1947, op welk tijdstip alle voorafgaande prijsvaststellingen door den Gezaghebber van Aruba vervallen, voor zoover het betreft de in deze Beschikking genoemde artikelen.

De Waarnemende Gezaghebber van Aruba,

A. M. SCHUTTE.

Zweden

Het Nederlands Koninklijk Huis heeft een telegram van rouwbeklag gestuurd naar de Zweedse Prinses, Weduwe Sybille. Of Prins Bernhard naar Zweden zal vliegen om de begrafenis bij te wonen is niet bekend. Gezien Zweden, met dit droevig ongeluk van hun Prins, de middelpunt van belangstelling is gedurende deze dagen, lijkt het ons niet onaardig verdere toelichtingen te geven omtrent het land zelf.

Indien men een land naar de qualiteit van het voedsel en de hoeveelheid ervan mag oordelen, dan verdient Zweden in Europa de eerste prijs.

En toch heeft dit land zijn eigenaardige moeilijkheden. Het begon al in de oorlog. Toen waren de Zweden bang voor de Nazies. Deze dwongen hen treinen door Zweden te laten rijden met Duitse troepen, die op weg waren naar Noorwegen. De industrie werkte in oorlogstijd volop. Duitsland was de beste klant, het leverde bovendien uit Opper-Silezië kolen, die Zweden nodig had om zijn industrie te laten draaien.

Toen de oorlog ten einde liep, leverden de Zweden steeds minder naar Duitsland, papier, pulp en staal werden toen opgeslagen. Aan het einde van de oorlog had Zweden grote voorraden. Zweden had toen een beetje een katterig gevoel. Welke houding zouden de overwinnaars aannemen tegenover het land, hetwelk aan den overwonnen vijand zoveel diensten bewezen had? Vooral in Noorwegen was men over Zweden allesbehalve goed te spreken.

Zweden trad alras met alle bevrijde landen en met het Verenigde Koninkrijk in verbinding en sloot handelsovereenkomsten af, waarbij het zich verplichtte papier, pulp en producten van de metaalnijverheid te leveren. Het verleende met ruime hand credieten en hoopte van de andere landen in de eerste plaats kolen te ontvangen en verder allerlei andere producten, die het zelf nodig had. De niet onbelangrijke winsten, die het op doorgangsvervoer ten behoeve van Duitsland gemaakt had, gaf het aan Noorwegen ten geschenke.

Met andere woorden Zweden zette zijn beste beentje voor om weer bij de overwinnaars in de pas te komen. In billijkheid moet trouwens ook erkend worden, dat Zweden niet alleen aan den vijand belangrijke diensten verleende gedurende de oorlog, maar dat het ook velerlei gebied aan de zaak van de geallieerde diensten bewezen heeft.

Het leverde zijn grote voorraden tegen lage prijzen, maar de andere landen hadden dusdanig te lijden van de gevolgen van de oorlog, dat tegen leveringen uitbleven. Daardoor was er ook van aflossing van verleende credieten geen sprake. Vooral er kwamen geen steenkolen en die heeft Zweden broodnodig. Zweden was toen aangewezen op hout als brandstof. Hoet is er genoeg. Dit moet gekapt en vervoerd worden en wat meer zegt men heeft er grote hoeveelheden van nodig. Dit blijkt al dadelijk als men in Stockholm aankomt. Op alle pleinen en de toegangswegen naar de stad zijn meer dan manshoge enorme stapels houten blokken opgeslagen, die als brandstof gebruikt worden. Dikwerf ziet men ook op drukke straten op de trottoirs stapels opgeslagen liggen, die hun weg naar de kelders van kantoorgebouwen enz., moeten vinden. De stad ruikt naar brandend hout.

Welke gevolgen dit heeft, moge blijken uit het feit, dat in de winter van 1945/46 een staalfabriek slechts een kolentoewijzing van 7½% van zijn verbruik in 1938 ontving. De rest moest zij met hout aanvullen. Om dit hout te hakken en te vervoeren moest het meer dan 2000 man te werk stellen, terwijl in de fabriek zelve 7000 man werkten. Op elke 7 man in de fabriek waren er dus 2 man meer nodig om voor de brandstof te zorgen. Men kan zich dus goed voorstellen, dat er in Zweden een geweldig tekort aan arbeidskrachten is. De industrie bepleitte de invoer van niet minder dan 100.000 vreemde arbeidskrachten. Zweden tracht zoveel mogelijk steenkool uit Opper-Silezië te krijgen. Dit gelukte in de aanvang niet. Dit gebied behoort tot Polen. Polen moest in de eerste tijd enorme hoeveelheden steenkool naar Rusland leveren, hetwelk dit artikel eveneens dringend nodig had. Zweden zelf, hetwelk bij zijn handelsovereenkomsten van de normale papierproductie was uitgegaan, zag zijn papier-productie teruglopen, zodat het zelf niet aan zijn leveringsverplichtingen tegenover het buitenland kon voldoen. Ja, op een gegeven ogenblik had de Zweedse Regering zelfs de grootste moeite om voldoende papier te krijgen voor het drukken van de belastingbiljetten.

TAGE ERLANDER

Minister-President van Zweden, had papier nodig voor zijn belastingbiljetten.

Langzamerhand begonnen de Zweden door allerlei omstandigheden, de gebrekkige leveringen door de overwinnaars, het teleurstellend verloop van de internationale verhoudingen, van houding te veranderen.

Wellicht meenden zij ook, dat zij genoeg gedaan hadden om goed te maken wat zij gedurende de oorlog gedaan hadden. Hoe dit ook zij, zij werden zelfbewuster. Zij begonnen deze zaken meer van het oogpunt van zuiver Zweedse belangen nuchter en streng zakelijk te bekijken.

Een eerste stap was de verhoging van de koers van de Zweedse kronen in hun verhouding tot de dollar. Dit kwam practisch gesproken neer op een prijsverhoging van alle Zweedse uitvoerproducten, terwijl de in te voeren goederen er door voor den Zweedsen importeur in prijs verlaagd werden.

Zweden zocht bovendien naar meer stabiele verhoudingen, naar regelmatige van zijn producten en naar regelmatige invoer van steenkool en andere producten.

De ligging naast Rusland maakte het voor dit land bovendien noodzakelijk om niet alleen goed vriend met de overwinnaars van het Westen, maar ook met den overwinnaar van het Oosten te worden.

Zo werden in 1946 onderhandelingen met Rusland gevoerd over een handelsverdrag. Dit was eigenlijk geen handelsverdrag in de ouderwetse, vooroorlogse zin van het woord.

Voor-oorlogse handelsverdragen hadden de strekking om het handelsverkeer tussen twee landen te bevorderen. Zij bevatten bepalingen omtrent verlaging van invoerrechten en in het algemeen bepalingen, die het verkeer en het contact tussen in- en exporteurs in beide landen vergemakkelijken. Handelsverdragen als zodanig openden de deur voor het wederkerig handelsverkeer, maar zij regelden het handelsverkeer als zodanig niet.

De eerste handelsverdragen die de Zweedse Regering na de overwinning met de geallieerde sloten, gingen al heel een stuk verder. Zij gaven schematisch aan de hoeveelheden goederen, die de beide partijen gedurende een bepaalde periode zouden uitwisselen. Het waren geen verkoop en koop-overeenkomsten. Het werd aan het particuliere bedrijfsleven overgelaten om de in de tractaten vermelde hoeveelheden te kopen en te verkopen. Aangezien de regeringen die productie niet geheel in handen had en niet in elk opzicht controleerde, liepen deze tractaten dikwerf op teleurstellingen uit, omdat het particuliere bedrijfsleven met de beste wil de door de regeringen vastgestelde hoeveelheden eenvoudig niet kon leveren. Geleidelijk komt hierin verbetering door een nauwere samenwerking en een meer regelmatig overleg tussen de overheid en het particuliere bedrijfsleven in de verschillende landen.

Het verdrag met Rusland heeft wederom een ander karakter, ten gevolge van het feit, dat de Russische Staat als zodanig als koper, verkoper, credietnemer optreedt. Een handelsverdrag met Rusland nadert dus veel meer een koop en verkoop contract over geweldige hoeveelheden producten. Rusland koopt electrische machines en apparaten, en andere producten in zulke hoeveelheden, dat het Zweedse industriële apparaat moet worden uitgebreid. De Zweedse leveringen moeten er toe dienen om de industrialisatie van Rusland te bespoedigen. Na voltooiing dezer industrialisatie hoopt Rusland zover te zijn, dat er door toenemende uitvoer de haar verleende credieten kan aflossen.

Zweden verleent aan Rusland een crediet van een milliard Zweedse Kronen. Zweden is nu bezig om zich op de uitvoering van deze geweldige transactie voor te bereiden. Het zal ongeveer 100 millioen Kronen gaan besteden aan de uitbreiding en inrichting van de haven van Stockholm, om deze haven in staat te stellen om deze grote hoeveelheden goederen te verwerken.

Dit feit alleen werpt een voldoende licht op de omvang van deze transactie. In Zweden zijn de opvattingen over het al of niet wenselijke verdeeld. De uiterste linkerzijde is er voor, omdat zij voor alles zijn wat met Rusland samenhangt. De uiterste rechterzijde is er tegen omdat zij nu eenmaal niets van Rusland willen weten. In industriële kringen zijn de opvattingen verdeeld. Zij die niet naar Rusland zullen leveren staan vol twijfel tegenover de overeenkomst, die zij meer als een politieke dan een economische overeenkomst beschouwen.

In andere kringen redeneert men als volgt: Rusland heeft na de oorlog de reconstructie van haar industrieel apparaat met kracht ter hand genomen. Er zal een tijd komen, dat Rusland in de handel met het buitenland een rol van betekenis zal gaan vervullen.

Na de eerste wereldoorlog meende men in West-Europa dat men op politiek gebied geen rekening met Rusland behoefde te houden. Thans is Rusland een politieke macht van de eerste rang geworden. Het zoude verkeerd zijn om thans wederom, nu op economisch gebied in dezelfde fout te vervallen door geen rekening met Rusland te houden. Velen in Zweden en elders in Europa geloven, dat Rusland op het gebied van de internationale handel een veel actievere rol zal spelen. Tot dusverre heeft Rusland aan zijn economische verplichtingen steeds voldaan. Deze hier aan het woord zijnde groepen nemen aan, dat het dit ook in de toekomst zal doen. Zij zijn er daarom van overtuigd, dat het doen van zaken met Rusland van een zuiver zakelijk standpunt aan te raden is en tot profijt kan strekken. Ja er zijn zelfs groepen, die van oordeel zijn, dat de zaken met Rusland een stabieler karakter hebben, dan die met de Westeuropese landen, die althans in de eerste periode nog met vele moeilijkheden te kampen hebben.

Weer andere groepen in Zweden zijn bevreesd, dat deze massale orders een deel van de Zweedse volkshuishouding van Rusland afhankelijk zullen maken. Zij houden niet van toenemende Russische invloed in hun land. Zij wijzen er op dat de overeenkomst met Rusland, nu al is aangevuld met een tractaat met Polen. Rusland kan geen kolen leveren, Polen wel.

Om kolen te krijgen heeft Zweden nu ook een tractaat met Polen gesloten. Zweden zal grote hoeveelheden industriële producten leveren o.a. een aantal sporen in Polen electrificeren en daarvoor steenkool terug ontvangen.

Ook deze transactie, die ongeveer vier honderd millioen kronen bedraagt, gaat gepaard met grote credietverlening van Zweden aan Polen.

Zweden krijgt daardoor een zeer groot belang in de economische ontwikkeling in het Oosten van Europa. Anderzijds blijft Zweden ook aan het Westen aandacht besteden. Sedert de maximum prijzen in de V.S. zijn afgeschaft en de importeurs aldaar de wereldmarktprijzen voor papier en cellulose mogen betalen, is de invoer dezer producten uit Zweden naar de V.S. sterk toegenomen. Zweden heeft in verband hiermede zelfs zijn leveringen naar Nederland moeten beperken.

Deze bedroeg in 1946 in totaal ongeveer 77.000 ton en zijn voor 1947 op ongeveer 48.000 ton geraamd. Een verscherping van de rantsoenering van papier in Nederland hiervan het gevolg zijn. Opgemerkt moet nog worden, dat dit teleurstellend resultaat naar alle waarschijnlijkheid vermeden had kunnen worden, indien Nederland tijdig cellulose in Zweden zoude hebben ingekocht.

De Verenigde Staten van Noord-Amerika hebben indertijd tegen het zogenaamde handelsverdrag met Rusland geprotesteerd, omdat het inbreuk maakte op het beginsel van de vrije handel en het vrije ruilverkeer. Door dit verdrag toch wordt een aanzienlijk deel van een Zweedse productie voor een land gereserveerd. Dit is nu eenmaal het gevolg van het feit, dat Rusland voor alle Russen koopt en alle Russische producten verkoopt.

Deze centralisatie van de buitenlandse handel geeft aan een land op de wereldmarkt een uitzonderlijke positie waarvan het gebruik kan maken om de zaken min of meer naar zijn hand te zetten. Het is voor landen met een vrije volkshuishouding lang niet gemakkelijk om daar tegenin te gaan. De Zweden zijn, wat anderen er ook over zeiden hun gang gegaan.

In Noorwegen was men evenmin bijster tevreden met het verloop van de Zweeds-Russische onderhandelingen. De Noorse gedachten gaan in het algemeen uit naar de Atlantische Oceaan, welke door de Noorse vloot bevaren wordt. Men voelt daar minder voor Oost-Europa, waar men weinig contact mede heeft. Men vreesde, dat de bereidwilligheid van Zweden om met Rusland in zee te gaan, het voor Noorwegen moeilijker zal maken om zichzelf aan soortgelijke Russische wensen te onttrekken. Bovendien acht men het geenszins uitgesloten, dat Zweden nu veel minder electrische machines en apparaten aan Noorwegen zal kunnen leveren.

Van Zweedse zijde vestigt men er de aandacht op, dat Zweden reeds op zich genomen heeft om 126 schepen met een totale waterverplaatsing van 1.300.000 ton voor Noorse rekening te bouwen, en ook overigens al heel wat orders voor Noorse rekening in portefeuille heeft.

Zweden ontkent zeer positief, dat het zich eenzijdig op Rusland georiënteerd heeft, het erkent slechts dat het algemene kader van zijn buitenlandse handel ook een redelijk aandeel aan Rusland gegeven heeft.

Inmiddels hebben de autoriteiten in Stockholm maatregelen genomen om kantoorgebouwen en woonruimte, die daar ook zeer moeilijk te krijgen is, vrij te maken voor de talrijke Russische missies, die in verband met de uitvoering van het tractaat naar Stockholm zullen komen.

Waarover schrijven de kranten in Londen?

Januari 1947.

Op het ogenblik neemt de sneeuw de eerste plaats in de kranten in. Men is in Engeland niet gewend aan sneeuw, en vooral niet aan sneeuw, die blijft liggen. Dit brengt het gehele verkeer in de war. Treinen komen te laat. Daar men onvoldoende uitgerust is om sneeuw op te ruimen en zand te strooien, zijn er ook eindeloze moeilijkheden in het verkeer, in de steden. Gisteren zag ik in een drukke straat bij Hydepark twee mannen met een handkarretje, die met een schep zand heel voorzichtig over de gladde weg uitstrooiden.

Sneeuw betekent kou. Kou betekent weer meer steenkool. Dat is het juist, wat er niet is. De cijfers omtrent de kolen-productie zijn inmiddels gepubliceerd en in 1946, 2,25 millioen ton, een vooruitgang van bijna een half millioen ton. Anderzijds is de behoefte ook geweldig gestegen in verband met de toeneming van de productie. De arbeiderskranten zeggen dus, dat de conservatieven aan de tegenwoordige regering geen verwijten kunnen maken. Dit neemt echter niet weg, dat er een tekort is; dit hindert en ergert de mensen. Wat is er dan eenvoudiger om op de regering te schelden. De kolennood wordt nog verscherpt door een tekort aan electriciteit. Sedert het begin van de oorlog is er geen uitbreiding gegeven aan de centrales. Nu is men bezig centrales te bouwen, dit duurt echter 2 a 3 jaar. De behoefte aan electriciteit is in vergelijking met de toestand van voor de oorlog zeer sterk gestegen. De kranten staan vol met allerlei berichten over treinen, die niet rijden, of het afsluiten van electrische stroom, over fabrieken, die niet kunnen werken. De Austin automobielfabrieken en grote rubberfabrieken zullen stilgelegd worden.

De regering heeft bekend gemaakt, dat de houtvoorraden, die in oorlogstijd als reserve waren aangelegd, nu aan de bevolking positie beweert, dat dit hout al verkocht zullen worden. De oplang verrot en onbruikbaar als brandstof is.

In de kantoren zitten de mensen bij kleine houtvuurtjes of electrische kacheltjes. Zij wrijven zich de handen. Praten over de kou en zijn in een slechte stemming. En in de huizen is het al niet veel beter. Men wordt inderdaad geprikkeld als men zit te bibberen van de kou, vooral als de voeding dan ook nog te wensen overlaat.

Dit verklaart de onverwachte uitbarsting van spontane stakingen, die niet door de vakverenigingen georganiseerd zijn. En ook hierover schrijven de kranten. Zwarte opschriften kondigen aan, dat Londen geen vlees en ander voedsel zou hebben. Nu staken ook zij, die de post moeten vervoeren. De conservatieve pers wijst er op, dat het niet aan gaat, dat de vakverenigingen enerzijds vergaande rechten hebben en dat zij anderzijds niet verantwoordelijk zijn, dat hun leden dan ook werken. Hetzelfde probleem komt trouwens ook in de V.S. aan de orde. De influenza-epidemie, die onder de paarden in Londen is uitgebroken, doet zich nu dubbel voelen, omdat dit weer een andere tak van vervoer stil legt. Men ziet foto's in de kranten van paarden, die men met grote flessen medicijnen ingeeft, om ze zo spoedig mogelijk weer aan het werk te krijgen.

Het arbeidersvraagstuk neemt in de pers een zeer ruime plaats in. Er is een tekort aan arbeidskrachten. De oppositie wil het Duitse arbeidersleger vergroten door de inschakeling van 116.000 Polen, die niet naar Polen terug willen. Er zijn voorts 415.000 mannen en vrouwen, die gedemobiliseerd zijn, maar geen burgerlijke betrekkingen hebben aangenomen. Men wil trachten deze in te schakelen. Er zijn 20.000 deserteurs, die ondergedoken zijn. Men wil voor deze mensen een eenvoudige regeling treffen om ze te rehabiliteren en dan weer te doen werken. Er is sprake van om 2800 Italiaanse werklieden voor de Staalbedrijven naar Engeland te brengen. De arbeidersorganisaties willen hiervan niet weten. De staalproductie is belangrijk gestegen. Ook hier doet zich weer het bekende verschijnsel voor, dat de vraag naar staal van de automobiel- en andere industrieën en het bouwbedrijf nog veel sterker gestegen is.

Enerzijds overleggen werkgevers, arbeiders en de Regering, hoe men de productie kan verhogen, andererzijds breken er wilde stakingen uit, door onverantwoordelijke elementen geleid.

Het probleem Duitsland wordt door vele Engelsen bekeken van het standpunt van de kosten. Het Verenigde Koninkrijk geeft op het ogenblik 400 millioen ponden uit voor Duitsland. Dit moeten de Britse belastingbetalers opbrengen. Van deze last willen zij af. Daarom is men voor een plan om de Duitse volkshuishouding weer op poten te zetten, zodat Duitsland niet alleen niet meer tot last van de Geallieerden valt, maar bovendien kan beginnen te betalen.

Men komt ook geleidelijk tot het inzicht, dat de militaire bezettingsautoriteiten niet het meest geschikte orgaan zijn om Duitsland te besturen. The Evening Standard pleitte er voor, om het bestuur en dus ook de verantwoordelijkheid aan de Duitsers zelf over te laten. Men maakt ook bezwaar tegen een controle-commissie van 25.000 man. Er worden trouwens ook veel boeken over Duitsland gepubliceerd. De Sunday Times besprak er een aantal van. Mr. Padover bekeek Duitsland in zijn boek van een psychologisch standpunt. Hij had gezocht naar democratische opponenten tegen het Hitler bewind. Hij had er slechts zeer weinigen gevonden, die actief en strijdbaar waren. Meestal waren de mensen afgestompt. Zij hadden het Hitler regiem over zich heen laten gaan en aanvaarden het beheer van de Geallieerden. Een Duitse Professor Loepke in Londen publiceerde een boek.

Hij pleitte voor een federatie van Duitse staten. Daarentegen was de Engelse professor Barraclough voor een Duitse eenheidsstaat. Zijn boek komt in velerlei opzicht op een verdediging van Duitsland neer. Hij wenst, dat het Duitse volk „als gelijke wederom zijn plaats zal innemen in de gemeenschap van Europese volken".

Stemmen in deze richting vallen meer en meer in Engeland te luisteren. Er is echter nog steeds weinig lijn in de practische politiek, allerlei op zichzelf tegenstrijdige oplossingen worden aanbevolen. Duitsland is en blijft ook van Engels standpunt nog een moeilijk probleem. Men zoekt naar een weg om voor Duitsland, zoals de Daily Mail het uitdrukt, „een venster te openen, dat uitziet op de wereld geeft".

Van Nederlandse zijde volgt men deze ontwikkeling met bange voorgevoelens. De Regering heeft dezer dagen een zeer belangwekkend ontwerp ingediend omtrent de regeling van het grondbezit.

Dit wordt practisch gesproken geheel onder de controle van de overheid gesteld. Niemand mag zonder voorafgaande toestemming van de overheid een andere bestemming aan zijn grond geven, dan die grond op 7 Januari 1947 had. Men wil verhinderen, dat braakliggende gronden, weide gronden enz. zonder meer in bouwgrond veranderd worden. Daardoor stijgt de waarde. Deze waardevermeerdering eist de regering voor de Staat op. Met andere woorden, men wil een einde maken aan de grondspeculatie, die evenals overal ook in Engeland aan de zelfkant van steden en industriële centra plaats vindt. Indien iemand een stuk land voor bouwgrond wil bestemmen, zal de waarde van dit land, zoals het op 7 Januari 1947 gebruikt werd en de waarde als bouwgrond bepaald worden. Het verschil tussen deze beide bedragen moet de eigenaar aan de Staat afdragen. Omdat de Regering erkent, dat hierin een zekere onbillijkheid gelegen kan zijn, heeft zij in het ontwerp een bepaling opgenomen om die eigenaren, die dientengevolge onbillijk zouden worden behandeld, ten dele schadeloos te stellen. Hiervoor wordt een fonds van 300 millioen Engelse ponden gevormd. De benadeelden hebben geen recht op schadevergoeding, deze wordt als een gunst beschouwd. De Regering zegt, dat slechts 14% van alle grondeigenaren onder de wet zullen vallen, omdat aan het meeste grondbezit een duurzame bestemming gegeven is. De oppositiepers zegt, iedereen valt er onder en kan er last van hebben, wanneer hij de bestemming van de grond verandert. Het plan van de regering is in het algemeen goed geformuleerd. Het cabinet Churchill heeft indertijd reeds een commissie ingesteld, die voor deze zaak een rapport uitbracht. De conservatieven erkennen ook, dat er op dit gebied iets moet gebeuren om een einde te maken aan de grondspeculatie, die de nieuwbouw zeer bemoeilijkt. Het gebrek aan woonruimte is ongetwijfeld een van de dingen, waarover in het Verenigde Koninkrijk het allermeest geklaagd wordt. Daarom is principiële oppositie tegen de wet niet wel mogelijk. De conservatieve Daily Mail bepaalt zich dan ook tot critiek op de détails. Zij verklaarde, dat het ontwerp veel goeds en veel slechts bevat. De behoudende Times neemt eveneens een min of meer afwachtende houding aan. Aangenomen mag echter worden, dat de conservatieven, als zij van hun verbazing bekomen zijn een felle campagne ter zake zullen voeren.

Het ontwerp van de regering vergemakkelijkt ook de onteigening ten bate van de volkshuisvesting en andere doeleinden van algemeen belang.

De pers heeft ook de betekenis van de Engels-Amerikaanse olieovereenkomst ten aanzien van het Nabije Oosten in het licht gesteld.

De in Arabië gelegen Amerikaanse oliebronnen zullen door pijpleidingen op de Middellandse Zee worden aangesloten. De VS hebben hierdoor een zeer reëel belang in dit bekken verkregen. De Economist weidde hieraan een zeer belangwekkend artikel. De linkerzijde van de arbeiderspartij bekijkt de Engels-Amerikaanse samenwerking critisch. Zij is voor een zelfstandige Engelse politiek, die onafhankelijk staat van Rusland en van de V.S. Daarom voelen deze groepen er ook kniet veel voor, de samenwerking van de luchtmachten van de Angelsaksische landen te bevorderen. Men zegt, dat Maarschalk Montgomery naar Rusland gegaan is om duidelijk tot uitdrukking te brengen, dat het Verenigd Koninkrijk ook met Rusland wil samenwerken. In dit verband mag ook vermeld worden, dat de Nederlandse Minister Brugmans aan Le Mondes te Parijs een interview gegeven heeft, waarin hij een Europese federatie bepleitte, die eveneens een onafhankelijkheidspolitiek voor deze federatie bepleitte. Dit interview heeft in Frankrijk sterk de aandacht getrokken.

Metal door handles (auto) — Meyboom.

Le Monde, een conservatief orgaan heeft er met grote instemming een hoofdartikel aan gewijd, waarin zeer duidelijk tot uitdrukking gebracht werd, dat men van de tegenstelling Rusland-V.S. niet wilde weten en zich in elk geval niet van den beginne af partij wilde stellen.

De Londense Observer heeft eveneens over dit onderwerp een artikel geschreven onder de titel **neutraliteit.**

De Observer voelt niets voor een neutrale politiek. Neutraliteit betekent onverschilligheid. Neutraliteit is, zo zegt het blad, niet meer mogelijk, daarvoor is de wereld te klein geworden. De Observer schrijft: „de kleine landen, die de neutraliteits-politiek volgden, toen het Nazie-gevaar rijpte, waren inderdaad niet onverschillige toeschouwers van het veoop van zaken. Zij wisten, hoewel zij zulks openlijk niet durfden zeggen, dat indien de oorlog uitbrak, het voor hen een geweldig verschil zou maken, welke partij zou winnen. Hun houding — hoewel te verontschuldigen — was onverantwoordelijk. Zij hoopten, dat andere landen hun bescherming zouden geven. Zij weigerden hun eigen aandeel in de lasten en risico van de verantwoordelijkheid te aanvaarden. Indien zij de gevaren van het Nazie-dom niet alleen helder gezien hadden, maar ook bereid geweest waren om er de consequenties uit te trekken, indien zij in de aanvang bereid geweest waren om een gemeenschappelijk front te vormen tegen Hitler, dan zou Hitler eventueel niet ten strijde getrokken zijn.

Evenmin als deze landen kan Groot Brittannië nu oprecht neutraal zijn. Kan men in ernst beweren, dat het geen verschil maakt voor Groot Brittannië of de Russische of de Amerikaanse denkbeelden over de wereld verspreid worden. Wij mogen niet veel voelen voor de Amerikaanse economische politiek, maar met het Amerikaanse volk hebben wij gemeen onze vrije politieke organisatie en het respect voor de vrije rechten en de vrije opinie van den mens. Het moet het eerste beginsel zijn van de Britse politiek om op te komen voor de democratie en zulks openlijk, en er op bedacht te zijn, dat de volken, die op politieke vrijheid prijs stellen, nooit en te nimmer meer verdeeld en zwak worden, zodat niets anders ter hunner vedediging overblijft dan hun goede bedoelingen. In het interview van Brugmans en in de aanhaling uit de „Observer" komt duidelijk hit alles beheersende probleem tot uitdrukking. Dienen landen als Groot Brittannië, Nederland en de Westerse mogendheden uiteindelijk de zaak van de vrede beter door zich in de tegenstelling tussen de Russische gedachte van het Communisme en de Noordamerikaanse gedachte van de vrije economie afzijdig te houden, dan wel moeten zij van hun eigen standpunt nauwkeurig voor en tegen afwegen en hun keus bepalen.

Onder hen, die de keus willen bepalen, zijn zij, die zonder meer tegen de Russische gedachte zijn, zij zijn altijd bereid om tegen de dragers van deze gedachte ten strijde te trekken.

Onder hen, die de neutraliteit bepleiten, zijn overtuigde voorstanders van de Russische gedachte, in hun hart zouden zij liever een keus ten voordele van Rusland bepleiten, zij doen zulks alleen niet, omdat zij de kansen van welslagen gering achten. Daarom nemen zij onder de huidige omstandigheden met „neutraliteit" of „onafhankelijkheid" genoegen.

Geen der beide bovengenoemde partijen stelt de zaak zuiver, omdat elk hunner eenzijdig georiënteerd is. Elke groep is zonder meer vóór de ene of de andere groep.

De oplossing van de Observer dat men in beginsel bepaalt met welke groep men het meeste gemeen heeft, heeft het voordeel, dat de zaak dan ten minste duidelijk gesteld is. Dit betekent niet, dat men daardoor nu zich met handen en voeten gebonden voelt aan de partij, die men gekozen heeft, overgeeft. Dit betekent alleen, dat men dan meer recht krijgt om op het verloop van zaken uit te oefenen. Men wordt dan van toeschouwer medespeler. Men krijgt een stem in het kapittel. De ervaring wijst er op dat de stem van hen, die een neutraliteits- of een onafhankelijkheidspolitiek voeren, minder kans heeft om gehoord te worden.